

Mladá Vožice | Detail mlýnu

Identifikační údaje

Adresa	Mladá Vožice Radvanov - 391 43
Okres	Tábor
Katalogové číslo	P 182
Katastrální území	Mladá Vožice
GPS	49° 30' 44.6" 14° 49' 46.9"
Mapová značka	Holandský / Ruiny objektu, zbytky stěn
Poloha vůči obci	300 m S od obce
Číslo kulturní památky -	
Přístupnost	Volně přístupný
Rok stavby	před 1840
Rok zániku	

Stručný popis

Z mohutného mlýna holandského typu postaveného na vrcholu kopce Větrák dnes zůstalo jen obvodové zdívo do výšky šesti metrů zarostlé hluboko v lese. Vnější průměr mlýna je 8,7 m a tloušťka zdí u paty jeden metr. Směrem nahoru se tloušťka zmenšuje dvěma římsami o 12 cm na vnější straně a to vždy po dvou metrech výšky. Na stavbu byl použit lomový kamen a cihly na klenby a ostění.

O počátku větrného mlýna nejsou žádné písemné ani kartografické zprávy. Podle ústního podání pracoval do poloviny 19.stol. a sloužil také na lisování řepky olejné. V sedmdesátých letech minulého století pracovníci památková péče uvažovali o zařazení objektu mezi chráněné. Nestalo se tak, a proto se zbytky zdíva zarostlé uprostřed hustého smrkového lesa postupně rozpadají.

Pokorný:

Ze zděného větrného mlýna v Radvanově zachovaly se trosky na pozemkové parcele č. 382/1 (308). Toto místo leží asi 350m na SZ od středu Radvanova (309). Místo se nazývá dosud Větrák.

O počátcích větrného mlýna není v Radvanově písemných zpráv. Podle ústního podání byl mlýn v činnosti asi do poloviny 19. století (310), avšak Katastrální oceňovací elaborát z té doby mlýn neuvádí. Pozemek náleží dnes Čs. státním lesům (311).

Podle sdělení Státní památkové správy bude objekt po prohlídce navržen k chránění, neboť zděná konstrukce mlýna je důkladná (312). Zřícenina větrného mlýna je asi 602m n. m.(313).

(308) GÚ - ČSAV, VM - Č, čj. 126/58, sdělení OÚGK - OMS ve Voticích z 3.4. 1958. Zpráva rady MNV v Radvanově uvádí, že zbytky větrného mlýna jsou na pozemkové parcele č. 385. Podle katastrální mapy byla pozemková parcela č. 382 roku 1830 rolí a sousední, malá pozemková parcela č. 385, pustinou. Stejnou situaci zobrazuje i katastrální mapa z r. 1908 (GÚ - ÚAGK, SK, OM, i.č. 6410, 1908). Na obou mapách je na pozemkové parcele č. 385 vyznačen výškový bod, ale nikoli zbytky stavby větrného mlýna.

(309) GÚ - ÚAGK, SK, OM, katastrální mapa i.č. 6410, Radvanov, 1840 (stav r. 1830). Za upozornění na lokalitu a obsažnou zprávu děkujeme Bohumilu Kleandrovi, konservátoru z Mladé Vožice.

(310) Zpráva rady MNV v Radvanově ze 7.4. 1958 GÚ - ČSAV, VM - Č, čj. 135/58 uvádí sdělení starého pamětníka Františka Mrázka, že mlýn byl naposledy v chodu asi před 110 lety. Podle B. Kleandra (GÚ - ČSAV, VM - Č, sdělení MNV v Mladé Vožici - Krchovo městské museum - z 8.10. 1956) prý mlynář v sousední obci Horní Kouty podplatil stárka větrného mlýna, aby se přičinil o jeho zastavení. Potom si z větráku koupil mlecí kameny, které se mu osvědčily na dlouhá desetiletí.

(311) Sdělení rady MNV v Radvanově ze 7.4. 1958. Srovnej i sdělení téhož MNV ze 4.8. 1970 (Novotný) (GÚ - ČSAV, VM - Č).

(312) GÚ - ČSAV, VM - Č, sdělení SPS z 30.3. 1957, č. 4379/1957.

(313) Státní mapa 1:5000 - odvozená, list Pacov 8-5, 1954.

Historie

Architektura

Stará osada
Typ
Dominantní stavební konstrukce
Historická prvky

Zlín
Hobský
Základ - kamenná
Estetika
• Kamenné prvky

- rúha, stany, najmäť, mnoho klenob zrkazých,
- chvej dvéle – vnútri proti sebe cca 200 cm, klenby a ozdobí z chel
- vnútri prírodné 6, 7 m, sifónový materiál, krávaná plachta,
- klenby ozdobní, 11, 12, 13m, vnútri klenby, vnútri 2x cca 12-14 cm odsádky, prví ve výš 2 m nad zemí,
- celková výška cca 6 m, obrubný z venku,

Zaujímavé je vrstva z chel cca v 2 m, pak daší.

Tiskový archív 162014

STAVĚRNÍ PLÁN VĚTRNÉHO MLÝNA U RADVANOVA NA MLADOVOŽICKU

Daniel Kovář

Jiní Češi, jak mámo, opývali dostanem tekoucí vod v podobě tek, říkad a potok. Voda tedy poskytovala od středověku základní hmotu silu pro mlýny, kurny, stopy a další podobná technická zařízení. Mnohem vzácněji byl využitím dravý výrazný rábní přírodní energie, což vie. V letech 2010–2011 usilovali Jiří Fiedlák a Prácheňského muzea v Písku a autor tohoto příspěvku poruchový průzkum mlýna, kde z historických záznamů došlo na existenci větrného mlýna, což podle rybníckých poruček předtím vje postých devít lokalit. Výsledkem se stalo zjištění, že větrník „čtrník“ vzniká boce stopy v Klíněna na Mléčkově se podařilo zachytit nevytvarované řídky základů, a tak včetně jednom výmarnom panáčkou tohoto druhu v zbloukánem prostředí zleňka zřizovaného mlýna na vrchu nad Radvanovem, 2,5 kilometru jižovýchodně od Mladé Vošice.¹⁾ Po očištění stánku byl samotí ugotavení na jeden zájmový archívni dokument, který se jšíle jšíle udržovaného větrného mlýna, a nice starobní plán z roku 1855.²⁾ Tento ujednací doklad je předložen následujícího příspěvku.

V polovině 19. století byla majetkou zánku a velkostatku Radvanova paní Anna Vamberec, manželka pražského mlýníka Jana Vamberec, k hospodářskému zřízení nice parti vodní mlýny vjevo Nvoje, avšak majetku se vltla nemalá příčný rozhodla zřídít ještě dravý mlýn, poháněný silou věnu. Vysoká bočí klenba nad panáčkem vytvořená pro potřeby díel velmi dobře hodila, neboť přibližně větrná osudních klenba a k vrcholku mlýna volně vá vje ze všech směrů. Na objednávku Vamberecovy vypracoval stavěbní plán stánku na jšíle 1855 skotský stavitel mlýnů Augustin Mláček a dne 22. května 1855 byl schválen úředněm okrajním hejmanem. (Jak se postují tekoucí, k mlýnání mlýny v síle podobě tekoucí.) Výšera je proveden na jedním archu papíru, opatřen pečeti hospodářského ředitelství stánku Radvanova

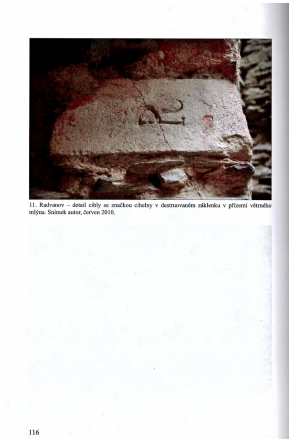
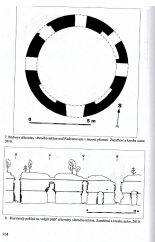
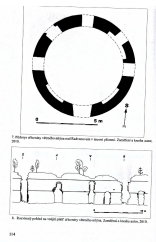
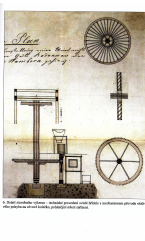
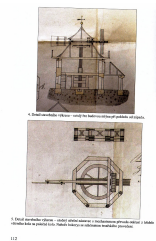
1) KOVÁŘ, Daniel – FIEDLÁK, Jiří. Historicko-geografický průběh mýlných stopy mlýna v jánku Čuchov, vjevo, nč. 48, 2011, s. 207–221.
 2) Símé stánku archív v Tršíně, Archiv mlýnů Radvanova, reprodukovaný přílohou. Za opomněnání na plá, takže stánku jako mlýna a poskytnutí replikací stánku, postí bočím úředním archívem, klenba mlýna Tršíně, archivní fond Vítkovské Radvanova, mlýny a jednorázové přílohy. Símé stánku mlýna v Tršíně, obsahuje pozem. techn. paragrafy újedy a postáku 19. mlýna.

108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116

108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116

108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116

108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116

Technologické vybavení

- Zcela bez technologie aj.

Popis technologického vybavení

Technologické vybavení

Stopy po neexistující mlýnské technologii

Doplňkový provoz

Doplňkový provoz - popis

Historické prvky

Parametry

Literatura a pramenyZajímavostiOstatníPodle ústní informace z roku 1956 od obyvatele Mladé Vožice B. Kleandera lze usuzovat, že se již v době fungování mlýna objevoval "špinavý konkurenční boj" Mlynář ze sousední obce Horní Kouty údajně podplatil stárka větráku, aby se přičinil o jeho zastavení. Potom si z větráku koupil mlecí kameny, které mu sloužily ještě

mnoho desetiletí.FotogalerieZákladní obrázky

Současné fotografie - interiér - detaily

stavebních prvků

Historické fotografie a pohlednice

